ਪੀ.ਐਚ.ਆਰ ਇਨਵੈਂਟ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਸੁਸਾਇਟੀ

ਬਨਾਮ

ਯੂ.ਸੀ.ਓ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2024 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 4845)

10 ਅਪ੍ਰੈਲ 2024

[ਬੀ.ਆਰ. ਗਵਈ,* ਰਾਜੇਸ਼ ਬਿੰਦਲ ਅਤੇ ਸੰਦੀਪ ਮਹਿਤਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਦਲਵੇਂ ਉਪਾਅ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਐਕਟ ਅਤੇ ਐੱਸ. ਏ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਏ. ਈ. ਐੱਸ. ਆਈ. ਐਕਟ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਹੈੱਡਨੋਟਸ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ-ਕਲਾ 226-ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਅਤੇ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿਕਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ – ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ/ਆਰਟੀਕਲ 226 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ - ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲਃ

ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆਃ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਯੂ/ਆਰਟ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। 226 ਜੇ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੈ -

ਇਹ ਨਿਯਮ ਟੈਕਸਾਂ, ਸੈੱਸ, ਫੀਸਾਂ, ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਜਨਤਕ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ - ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਸਮੇਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਕੋਡ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਬਲਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀ ਵੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਯੂ/ਆਰਟ. 226 ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਆਪਕ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸਵੈ-ਲਾਗੂ ਸੰਜਮ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ - ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਅਤੇ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਪਟੀਸ਼ਨ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ - ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ-ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ, ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸਥਿਤੀ ਇੱਕ ਵਾਪਸੀਯੋਗ ਪੜ੍ਹਾਅ' ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਹੁੰਦੀ, ਜੋ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅੰਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਹੋਵੇਗਾ-ਨਾਲ ਹੀ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ-ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ 1,00,000/-ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ - ਵਿੱਤੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਆਜ ਐਕਟ, 2002 ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ। [ਪੈਰਾ 15,24,26,32,34]

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ-ਕਲਾ 226 - ਕੁਝ ਰਿੱਟਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ-ਅਪਵਾਦ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਯੂ/ਆਰਟ. ਇੱਕ ਬਦਲਵੇਂ ਇਲਾਜ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ 226 ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਆਯੋਜਿਤ: ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ; ਇਸ ਨੇ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਇਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ; ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ [ਪੈਰਾ 29]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸੱਤਿਆਵਤੀ ਟੰਡਨ ਅਤੇ ਹੋਰ [2010] 9 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1: (2010) 8 ਐਸਸੀਸੀ 110:2010 ਆਈਐਨਐਸਸੀ 428; ਸੇਲਿਰ ਐਲਐਲਪੀ ਬਨਾਮ ਬਾਫਨਾ ਮੋਟਰਜ਼ (ਮੁੰਬਈ) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ [2023] 13 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 53: (2024) 2 ਐਸਸੀਸੀ 1:2323 ਆਈਐਨਐਸਸੀ 838; ਸਾਊਥ ਇੰਡੀਅਨ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਵੀਨ ਮੈਥਿਊ ਫਿਲਿਪ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ [2023] 4 ਐੱਸਸੀਆਰ 18: (2023) ਐੱਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐੱਸਸੀ 435:2023 ਆਈਐੱਨਐੱਸਸੀ 379; ਯੂਪੀ ਰਾਜ। ਮੁਹੰਮਦ ਨੂਹ (1958) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 595: ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1958 ਐਸ. ਸੀ. 86:1957 ਆਈ. ਐੱਨ. ਐੱਸ. ਸੀ. 81: ਅਗਰਵਾਲ ਟ੍ਰੈਕਾਮ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ (2017) 11 ਐੱਸਸੀਆਰ 164: (2018) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 626:2017 ਆਈ. ਐਨ. ਐਸ. ਸੀ. 1146; ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੈਥਿਊ ਕੇ. ਸੀ. [2018] 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 233: (2018) 3 ਐਸਸੀਸੀ 85:2018 ਆਈਐਨਐਸਸੀ 71; ਫੀਨਿਕਸ ਏਆਰਸੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਵਿਸ਼ਵ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆ ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ [2022] 1 ਐੱਸਸੀਆਰ 950: (2022) 5 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 345:2022 ਆਈ. ਐੱਨ. ਐੱਸ. ਸੀ. 44; ਵਰਿਮਾਦੁਗੂ ਓ. ਬੀ. ਆਈ. ਰੈੱਡੀ ਬਨਾਮ ਬੀ. ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸੁਲੂ ਅਤੇ ਹੋਰ [2022] 16 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1108: (2023) 2 ਐੱਸਸੀਸੀ 168:2022 ਆਈਐੱਨਐੱਸਸੀ 1205; ਵਾਲਜੀ ਖਿਮਜੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨਾਈਟਰੋ ਪ੍ਰੋਡਕਟ (ਗੁਜਰਾਤ) ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ [2008] 12 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1: (2008)

ਪੀ.ਐਚ.ਆਰ ਇਨਵੈਂਟ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਸੀ.ਓ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਹੋਰ

9 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 299:2008 ਆਈ. ਐਨ. ਐਸ. ਸੀ. 925; ਦਵਾਰਿਕਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ [2018] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 29: (2018) 5 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 491:2018 ਆਈ. ਐਨ. ਐਸ. ਸੀ. 210; ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਛਬੀਲ ਦਾਸ ਅਗਰਵਾਲ (2014) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 603-ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ; ਵਿੱਤੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਆਜ ਐਕਟ, 2002 ਦਾ ਲਾਗੂਕਰਨ।

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ; ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਉਪਾਅ; ਟੈਕਸਾਂ, ਸੈੱਸ, ਫੀਸਾਂ, ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਜਨਤਕ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ; ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਬਕਾਏ; ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ; ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਦੀ ਥਕਾਵਟ ਦਾ ਨਿਯਮ; ਸਵੈ-ਲਗਾਏ ਗਏ ਸੰਜਮ ਦੇ ਨਿਯਮ; ਘਟੀਆ; ਵਿਕਲਪਿਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ; ਕਰਜ਼ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ; ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ; ਉਸ ਦੀਆਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ; ਸਵੈ-ਸੰਜਮ ਦਾ ਨਿਯਮ; ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਹੱਲ; ਲਾਗਤਾਂ; ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ; ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ।

ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕੇਸ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2024 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 4845

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 04.02.2022 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2021 ਦੇ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ ਨੰਬਰ 5275 ਵਿੱਚ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਲਈ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਆਰ. ਬਸੰਤ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਖਾਲਿਦ ਐਮ.ਐਸ, ਏ. ਕਾਰਤਿਕ, ਮਨੂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁੰਜਨ ਰਾਠੌਰ, ਕਵੀਨੇਸ਼ ਆਰ. ਐਮ., ਵਕੀਲ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਅਯੰਤ ਭੂਸ਼ਣ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਪਾਰਥਾ ਸਿਲ, ਸੰਜੀਵ ਕੇ. ਸਕਸੈਨਾ, ਚਿਰਾਗ ਜੋਸ਼ੀ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਸਯਾਨੀ ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ, ਅਭਿਰਾਜ ਚੌਧਰੀ, ਵੈਂਕਟੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਅਨੁਮੋਲੂ, ਸੰਨੀ ਕੁਮਾਰ, ਪੁਨੀਤ ਅਗਰਵਾਲ, ਵਕੀਲ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ.

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਆਦੇਸ਼

ਫੈਸਲਾ

ਬੀ.ਆਰ. ਗਵਈ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਅਪੀਲ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 4 ਫਰਵਰੀ 2022 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 2021 ਦਾ 5275, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਡਾ. ਐਮ. ਵੀ. ਰਮਨਾ ਰਾਓ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 3 ਇੱਥੇ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 2 ਫਰਵਰੀ 2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਡੈਬਿਟ ਰਿਕਵਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ-II (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਡੀਆਰਟੀ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ (ਐਮਏ) ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨੰ. ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ (SA) ਵਿੱਚ 2020 ਦਾ 97 ਨੰ. ਉਕਤ ਐੱਸ. ਏ. ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ 2017 ਦਾ 1476 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨੰ. ਵਿੱਤੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਆਜ ਐਕਟ, 2002 ('ਸਾਰਫੇਸੀ ਐਕਟ' ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ) ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੁਆਰਾ 2017 ਦਾ 1476 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਐੱਸ. ਏ. ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਨੰ. ਯੂਕੋ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 2 ਸਤੰਬਰ 2017 ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 2017 ਦਾ 1476 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੈਂਕ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਉਸ ਦੀਆਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਜੋ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੈਂਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਨੇ 2 ਫਰਵਰੀ 2021 ਦੇ ਆਪਣੇ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਐਮ. ਏ. ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਨੰ. ਐੱਸ. ਏ. ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ 2020 ਦਾ 97. ਨੰ. 2017 ਦਾ 1476, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਦੁਆਰਾ 21 ਸਤੰਬਰ 2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 2 ਫਰਵਰੀ 2021 ਦੇ ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਨੂੰ ਐੱਸ. ਏ. ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਨੰ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 2017 ਦੇ 1476.

3. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨਃ

3.1 ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਜੈਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਚਾਰ ਸੰਪਤੀਆਂ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਸੰਪਤੀਆਂ' ਵਜੋਂ ਜਾਣੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ) ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੈਂਕ ਨੇ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ।

3.2 ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੈਂਕ ਨੇ 2 ਸਤੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿਕਰੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਟਾਈਮਜ਼ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਥਾਨਕ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ। ਉਕਤ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿਕਰੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਲਾਮੀ 14 ਦਸੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ।

3.3 ਨਿਲਾਮੀ ਵਿਕਰੀ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ, ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਐੱਸਏ ਹੋਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ. ਸਾਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 2017 ਦਾ ਨੰਬਰ. 1476, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

3.4 ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਨਿਲਾਮੀ 14 ਦਸੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2. ਪੀਐੱਚਆਰ ਇਨਵੈਂਟ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਨਿਲਾਮੀ ਖਰੀਦਦਾਰ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੈ, ਨੇ ਉਕਤ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ 5,72,22,200/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਬੋਲੀ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀਕਾਰ ਵਜੋਂ ਉੱਭਰੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬੋਲੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ 25% ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਜੋ ਕਿ 1,38,05,550/- ਰੁਪਏ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਰਕਮ ਦੀ ਅਰਨੈਸਟ ਮਨੀ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

3.5 ਉਸੇ ਦਿਨ ਯਾਨੀ 14 ਦਸੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਨੇ ਐੱਸ. ਏ. ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਨੰ. 2017 ਦਾ 1476, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸੇ ਦਿਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਆਈਏ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਇੱਕ ਅੰਤਰਕਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਨੰ. 2017 ਦਾ 3446, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਲਈ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਾ ਕਰੇ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਬਕਾਇਆ ਬਕਾਏ ਦਾ 30% ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿਕਰੀ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 15% ਰਕਮ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਉਕਤ ਆਰਡਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਅਤੇ 15% ਰਕਮ ਦੀ ਦੂਜੀ ਕਿਸ਼ਤ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਨੇ ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ, ਜੇ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਉਪਰੋਕਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੈਂਕ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀਕਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਕਰੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਐਸ. ਏ. ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨੰ. 2017 ਦੇ 1476.

3.6 ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 28 ਦਸੰਬਰ, 2017 ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਨਿਲਾਮੀ ਮੁੱਲ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ 4,29,16,650/- ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ।

3.7 ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਸਾਰੇ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ਾ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਵਨ ਟਾਈਮ ਸੈਟਲਮੈਂਟ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਓਟੀਐੱਸ') ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੈਂਕ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਬਕਾਇਆ ਲੋਨ ਖਾਤਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ।

ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਵਿਆਜ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ' ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਮਿਤੀ 12 ਮਈ 2020 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ।

3.8 ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਨੇ 21 ਸਤੰਬਰ 2020 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐੱਸ. ਨੰ. 2017 ਦੀ ਧਾਰਾ 1476 ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੁਲਝਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੈਂਕ ਨੇ ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗੈਰ-ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਦਾ ਇੱਕ ਮੈਮੋ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।

3.9 ਐਸ. ਏ. ਨੰ. 2017 ਦੇ 1476 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਏ ਜਾਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੈਂਕ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ 2 ਨਵੰਬਰ 2020 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 11 ਨਵੰਬਰ 2020 ਨੂੰ, ਵਿਕਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋਇਆ।

3.10 ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ. ਨੰ. ਐੱਸ. ਏ. ਵਿੱਚ 2020 ਦਾ 97. ਨੰ. ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 2017 ਦਾ 1476, ਐਸ. ਏ. ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨੰ. 2017 ਦਾ 1476 ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਅਤੇ 21 ਸਤੰਬਰ 2020 ਨੂੰ ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 2 ਫਰਵਰੀ 2021 ਨੂੰ, ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਨੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਕਤ ਐੱਮ. ਏ. ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

3.11 ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਉਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਐੱਸ. ਏ. ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਨੰ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 2017 ਦੇ 1476. ਐਮ. ਏ.। ਨੰ. ਐੱਸ. ਏ. ਵਿੱਚ 2020 ਦਾ 97. ਨੰ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 2017 ਦੇ 1476 ਨੂੰ ਐੱਸ. ਏ. ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨੰ. 2017 ਦੇ 1476.

4. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਖੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਨਿਲਾਮੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

5. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਨਿਲਾਮੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ ਬਸੰਤ, ਯੂਕੋ ਬੈਂਕ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਪਾਰਥਾ ਸਿਲ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 3 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਜਯੰਤ ਭੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਬਸੰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਦਲ ਉਪਲਬਧ ਸੀ। ਉਹ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸੱਤਿਆਵਤੀ ਟੰਡਨ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਸੇਲਿਰ ਐੱਲਐੱਲਪੀ ਬਨਾਮ ਬਾਫਨਾ ਮੋਟਰਜ਼ (ਮੁੰਬਈ) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ[2] ਅਤੇ ਸਾਊਥ ਇੰਡੀਅਨ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਵੀਨ ਮੈਥਿਊ ਫਿਲਿਪ ਅਤੇ ਹੋਰ[3] ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

7. ਸ਼੍ਰੀ ਬਸੰਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਆਚਰਣ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਰਾਹਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਨਿਲਾਮੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

8. ਯੂਕੋ ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਪਾਰਥਾ ਸਿਲ ਨੇ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ।

9. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਭੂਸ਼ਣ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226/227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵੈ-ਸੰਜਮ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਯੋਗ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਯੂਪੀ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵੀ ਮੁਹੰਮਦ ਨੂਹ

10. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 14 ਦਸੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਹੋਈ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ 5,72,22,200 ਰੁਪਏ ਦੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਨਿਲਾਮੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੇ ਬੋਲੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ 25% ਜੋ ਕਿ 1,38,05,550 ਰੁਪਏ ਹੈ, ਤੁਰੰਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

1 [2010] 9 ਐਸਸੀਆਰ 1 : (2010) 8 ਐਸਸੀਸੀ 110 : 2010 ਆਈਐਨਐਸਸੀ 428
2. [2023] 13 ਐਸਸੀਆਰ 53 : (2024) 2 ਐਸਸੀਸੀ 1 : 2023 ਆਈਐਨਐਸਸੀ 838
3. [2023] 4 ਐਸਸੀਆਰ 18 : 2023 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 435 : 2023 ਆਈਐਨਐਸਸੀ 379
4. [1958] 1 ਐਸਸੀਆਰ 595 : ਏਆਈਆਰ 1958 ਐਸਸੀ 86 : 1957 ਆਈਐਨਐਸਸੀ 81

ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 14 ਦਸੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਅਤੇ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਦੋ ਬਰਾਬਰ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਬਕਾਏ ਦਾ 30% ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਾ ਕਰੇ। ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ, ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੈਂਕ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਦੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਵੱਲੋਂ 14 ਦਸੰਬਰ, 2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਕਤ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅੰਤਰਿਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਖ਼ਾਲੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਨਿਲਾਮੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੇ 4,29,16,650/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ।

11. ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ, ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ 29 ਮਾਰਚ 2019 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਓ. ਟੀ. ਐੱਸ. ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ 3,75,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਖਾਤਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ 10% ਅਗਾਊਂ ਰਕਮ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜੋ ਕਿ 37,50,000/ਰੁਪਏ ਹੈ। 12 ਮਈ 2020 ਨੂੰ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੈਂਕ ਨੇ ਓਟੀਐੱਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਚਾਰ ਲੋਨ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਸੈਟਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ।

12. 20 ਅਗਸਤ 2020 ਨੂੰ, ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਆਈਏ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਨੰ. ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਅੱਗੇ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ 2020 ਦੀ ਧਾਰਾ 1691 ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਨਿਲਾਮੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨਿਲਾਮੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 21 ਸਤੰਬਰ 2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ, ਉਕਤ ਐੱਸ. ਏ. ਨੰ. 2017 ਦਾ 1476 ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਉੱਤੇ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੁਲਝਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੈ ਕਿ 5 ਅਕਤੂਬਰ 2020 ਨੂੰ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੈਂਕ ਨੇ ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਮੈਮੋ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ।

13. ਐਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੰ. 2017 ਦਾ 1476 ਵਾਪਸ ਲਏ ਜਾਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੈਂਕ ਨੇ 2 ਨਵੰਬਰ 2020 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਨਿਲਾਮੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 4 ਨਵੰਬਰ 2020 ਨੂੰ, ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਐੱਮ. ਏ. ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਇੱਕ ਵਿਭਿੰਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਨੰ. ਉਕਤ ਐੱਸ. ਏ. ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ 2010 ਦਾ 97. ਨੰ. 1476 ਦੇ 2017 ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ

ਜੋ ਕਿ ਐਸ. ਏ. ਨੇ ਕਿਹਾ। ਨੰ. 2017 ਦਾ 1476 ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੈਂਕ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅਤੇ ਏ. ਜੀ. ਐੱਮ. ਨੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਐੱਸ. ਏ. ਨੰ. 2017 ਦਾ 1476 ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਓਟੀਐੱਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਹੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੈ ਕਿ 11 ਨਵੰਬਰ 2020 ਨੂੰ ਸੇਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਿਤੀ 2 ਫਰਵਰੀ 2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ, ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਨੇ ਉਕਤ ਐਮ. ਏ. ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਨੰ. 2010 ਦੇ 97. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 2021 ਦਾ 5275 ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ 25 ਫਰਵਰੀ 2021 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਐਸ. ਏ. ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਨੰ. 2017 ਦੇ 1476.

14. ਬਦਲਵੇਂ ਉਪਾਅ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਹੈ। ਸੱਤਿਆਵਤੀ ਟੰਡਨ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀਃ

"43. ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜੇ ਪੀੜ੍ਹਤ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਯਮ ਟੈਕਸਾਂ, ਸੈੱਸ, ਫੀਸਾਂ, ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਜਨਤਕ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਜਨਤਕ ਬਕਾਏ ਆਦਿ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਸਮੇਂ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਕੋਡ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਬਲਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀ ਵੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

44. ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹਾਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰ, ਨਿਰਦੇਸ਼, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਰਿੱਟ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਗ III ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਰਿੱਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ, ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵੈ-ਲਗਾਏ ਗਏ ਸੰਜਮ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ।

45. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਬਦਲਵੇਂ ਉਪਾਅ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਨਿਯਮ ਅਖਤਿਆਰੀ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮਜਬੂਰੀ ਦਾ, ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਰਜ਼ੀ, ਅਪੀਲ, ਸੋਧ ਆਦਿ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਦਲਵੇਂ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਧੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

15. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਮ ਤੌਰ' ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਟੈਕਸਾਂ, ਸੈੱਸ, ਫੀਸਾਂ, ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਜਨਤਕ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਨਤਕ ਬਕਾਏ ਆਦਿ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਕੋਡ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਬਲਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀ ਵੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿਆਪਕ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵੈ-ਲਾਗੂ ਸੰਜਮ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਦਲਵੇਂ ਉਪਾਅ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਯਮ ਵਿਵੇਕ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮਜਬੂਰੀ ਦਾ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਿਉਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

16. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਅਗਰਵਾਲ ਟ੍ਰੈਕਾਮ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

17. ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੈਥਿਊ ਕੇ ਸੀ. 6 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀਃ

"16. ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਪੁੱਛਣ ਲਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਾਲ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੀ ਰਾਏ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਰੋਕ/ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

18. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੀਨਿਕਸ ਏਆਰਸੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਵਿਸ਼ਵ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆ ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਸੀ।

19. ਦੁਬਾਰਾ, ਵਰਿਮਾਦੁਗੂ ਓਬੀਆਈ ਰੈੱਡੀ ਬਨਾਮ ਬੀ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸੁਲੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀਃ "34. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਮਿਤੀ 1-8-2019 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ, ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ/ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਉੱਥੇ ਸੀ

5. [2017] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 164 : (2018) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 626 : 2017 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 1146

6. [2018] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 233 : (2018) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 85 : 2018 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 71

7. [2022] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 950 : (2022) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 345 : 2022 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 44

8. [2022] 16 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1108 : (2023) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 168 : 2022 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 1205

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਮਿਤੀ 1-8-2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਹੁਕਮ' ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਅਪੀਲ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

20. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

21. ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਸੇਲਿਰ ਐੱਲ.ਐੱਲ.ਪੀ. (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀਃ

"101. ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਰਡੀਬੀਐਫਆਈ ਐਕਟ ਅਤੇ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸੱਤਿਆਵਤੀ ਟੰਡਨ (ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸੱਤਿਆਵਤੀ ਟੰਡਨ, (2010) 8 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 110: (2010) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਸੀ. ਆਈ. ਵੀ.) 260) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੇ ਆਰ. ਡੀ. ਬੀ. ਐਫ. ਆਈ. ਐਕਟ ਅਤੇ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਹੈ।

22. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ।

23. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਕੇਵਲ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਤਰਕ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

"11. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਦਲਵਾਂ ਉਪਾਅ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੰਬਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬਦਲਵੇਂ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਨਾ ਲੈਣ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

12. ਐੱਸ. ਏ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਏ. ਈ. ਐੱਸ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਐੱਸ. ਏ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਏ. ਈ. ਐੱਸ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਪਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੇਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਖੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਇਲਾਜ ਦੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲੰਬਿਤ ਸੀ। ਮਿਤੀ 21.09.2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਇੱਕ ਜੂਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੁਲਝਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

13. ਜਦੋਂ ਸਮਝੌਤਾ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸੰਸਕਰਣ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ।

14. ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ' ਤੇ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਵਿਭਿੰਨ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ।

15. ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਾਅਦ ਦੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਥੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ' ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਪਟੀਸ਼ਨ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਉਪਾਅ ਦੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੀ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ, ਬਾਅਦ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੈ, ਸਥਿਤੀ ਇੱਕ ਵਾਪਸੀਯੋਗ ਪੜ੍ਹਾਅ' ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ।

25. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਾਲਜੀ ਖਿਮਜੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨਾਈਟਰੋ ਪ੍ਰੋਡਕਟ (ਗੁਜਰਾਤ) ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਆਫੀਸ਼ੀਅਲ ਲਿਕੁਇਡੇਟਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈਃ

"30. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ i.e. ਜਿੱਥੇ ਨਿਲਾਮੀ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੀਲਾਮੀ ਹਥੌੜੇ ਦੇ ਡਿੱਗਣ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਲਾਮੀ-ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਨਿਲਾਮੀ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ (ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ) ਨਿਲਾਮੀ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਕਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਲਾਮੀ-ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਰਗੇ ਅਸਧਾਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

31. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 30-7-2003 ਨੂੰ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

26. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਹੀ ਦਖ਼ਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਹੋਵੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

27. ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦਵਾਰਿਕਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ 10 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ' ਤੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ 2 ਨਵੰਬਰ 2020 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 11 ਨਵੰਬਰ 2020 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

9. [2008] 12 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1: (2008) 9 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 299:2008 ਆਈ. ਐਨ. ਐਸ. ਸੀ. 925

10. [2018] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 29: (2018) 5 ਐੱਸਸੀਸੀ 491:2018 ਆਈਐੱਨਐੱਸਸੀ 210

28. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਅਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਨੂਹ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਸਵੈ-ਸੰਜਮ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਛਬੀਲ ਦਾਸ ਅਗਰਵਾਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

"15. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਕੁਝ ਅਪਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ i.e. ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਥਾਨਸਿੰਘ ਨਥਮਲ ਕੇਸ [ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1964 ਐਸ. ਸੀ. 1419], ਟੀਟਾਘੁਰ ਪੇਪਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੇਸ [ਟੀਟਾਘੁਰ ਪੇਪਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ, (1983) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 433:1983 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਟੈਕਸ) 131] ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜੇ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਦਲਵਾਂ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਚ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

29. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੁਝ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਏ ਹਨ ਜਦੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ' ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨਃ (i) ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ; (ii) ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ

11 (2014) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 603

(iii) ਇਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ; ਅਤੇ

(iv) ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

30. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜੇਕਰ ਪੀੜ੍ਹਤ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਦਲ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

31. ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਛਬਿਲ ਦਾਸ ਅਗਰਵਾਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ। (supra).

32. ਇਸ ਲਈ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਘੋਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

33. ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਸਾਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਸੱਤਿਆਵਤੀ ਟੰਡਨ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਦਲਵੇਂ ਉਪਾਅ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਐਕਟ ਅਤੇ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨਃ

"55. ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਐਕਟ ਅਤੇ ਐੱਸ. ਏ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਏ. ਈ. ਐੱਸ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਦਾ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਉਲਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਉਮੀਦ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਸਾਵਧਾਨੀ, ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਚੌਕਸੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਗੀਆਂ।

34. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂਃ

(i) ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ;

(ii) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 4 ਫਰਵਰੀ 2022 ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 2021 ਦਾ 5275 ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ

(iii) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 2021 ਦੇ 5275 ਰੁਪਏ ਨੂੰ 1,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

35. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਹੈੱਡਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ: ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Advocate Shifa Kler